

24. Půltá Stezka – Blanicko

8. - 10.5.2009

Chráněná krajinná oblast Blaník

CHKO Blaník je bohatá na nejrůznější vodní a mokřadní rostlinná společenstva, nacházející se v rybnících a jejich okrajích, v potocích a na podmáčených loukách. Údolí řeky Blanice s vrbovými křovinami a nivními loukami patří k výjimečně zachovalým částem přírody.

Zemědělství je stále převažující lidskou činností v oblasti. Větší zemědělské podniky i rodinné farmy se zaměřují na produkci obilovin, brambor a technických plodin. Průmyslová výroba je jen drobná a je umístěna v sídlech a na rázu krajiny se neprojevuje.

Obce v CHKO Blaník si zachovaly ráz tradiční české vesnice, v obcích najdeme zajímavé ukázky lidové architektury – statky, chalupy i roubené špýcharky. Centru obcí dominují kostely společně s menšími šlechtickými sídly. Velmi zachovalá a cenná je síť drobných sakrálních staveb v krajině – křížky a kapličky.

Velký Blaník

Přírodní rezervace chrání zachovalé lesy přirozené skladby s převahou buku s četnými skalními výchozy. Bukové porosty jsou nyní 160 a více let staré. Geologickou zajímavostí jsou skalní mísy zvané „Čertovo kopyto“ na jižním úbočí Velkého Blaníku a vrcholové „Rytířské skály“. Ve vrcholové partii jsou zbytky valů keltského hradiště (4.–3. stol. př. n. l.). Na vrcholové plošině stojí přístupná turistická rozhledna ve tvaru husitské hlásky, dřevěná stavba pochází z roku 1941.

K hoře se váže pověst o blanických rytířích, kteří vyjedou české zemi na pomoc, když bude nejhůře. Kořeny pověsti sahají do 15. století, pověst novodobě literárně zpracoval Alois Jirásek. Pověst našla svůj odraz i v hudbě (B. Smetana) a výtvarném umění (J. Mařák). V době národního obrození byl Blaník dějištěm táborů lidu, dnes patří k nejnavštěvovanějším místům v ČR.

Malý Blaník

Přírodní rezervace chrání (podobně jako Velký Blaník) zachovalé lesy přirozené skladby s převahou buku a s četnými skalními výchozy. Vrcholové skály mají často zřetelnou deskovitou odlučnost, vyskytují se zde rozsáhlá suťová pole. V lesích hnízdí řada druhů ptáků, např. holub doupňák a jestřáb lesní.

Pod vrcholem se nachází mohutná zřícenina poutního barokního kostela sv. Máří Magdaleny z 18. století. Ve zřícenině stavby roste mohutný památný smrk „Mnich“.

Malým Blaníkem prochází naučná stezka „Malý Blaník-Podlesí“.

Kraj pod Blaníkem je tvořen vyváženou mozaikou lesů, luk, polí i vesniček. Snaha zachovat tuto krajinu i pro další generace vedla v osmdesátých letech minulého století k vzniku Chráněné krajinné oblasti Blaník.

Chráněná krajinná oblast Blaník

Vyhlášení: 1981

Rozloha: 41 km²

4 zóny ochrany přírody

3 přírodní rezervace, 2 přírodní památky

Osou oblasti je romantická říčka Blanice, okolní krajina je velmi rozmanitá. Z údolí vystupují svažité vrchy a úbočí, na nichž se střídají menší lesy se zemědělskou půdou. Lesy jsou převážně jehličnaté a smíšené, na vrcholech Velkého a Malého Blaníku se zachovaly cenné přírodě blízké bučiny a lesy.

Legenda o blanických rytířích

O poselství z hory.

Počátkem 18. století zažili obyvatelé Louňovic příhodu, o které se dochovala pouze nepřímá zpráva. Mladičká služka z Louňovic se vydala na Blaník pro maliny. Spěchala, protože slíbila hospodyni, že se brzo vrátí. Přiběhla k lesu a začala chvatně sbírat. Když měla plný džbánek, chtěla trochu odpočívat. Posadila se pod vzrostlý strom, směrem k lesní pěšině.

Jen se rozhlédla, uviděla na pěšině muže v bílém oděvu s modrou šerpou a v jezdeckých botách.

Promnula si oči, ale muž stál už u ní. Polekaně si prohlížela jeho starodávný vojenský oděv a krátce mu pohlédla do očí. Muž se šedavým vousem se usmál. Kynul rukou a řekl: „Pojď se mnou děvče.“ „Kam?“, pravila služka. „K nám do hory“, odvětil voják. Dívce se zatajil dech, o vojsku v hoře už slyšela mnoho vyprávění. Muž vykročil a služka ho následovala. Byla u vytržení: udělali tři kroky a byli u skalnaté brány. Ta se s velkým lomozem otevřela. Vstoupili dovnitř a procházeli temnou chodbou. Světlo je dovedlo do velké místnosti.

Dívka žasla, v dlouhých zástupech seděli spící rytíři na koních. Jen jeden z rytířů seděl u stolu a loktem si opíral hlavu. Voják v bílém k němu přivedl dívku. Stojící voják pravil: „Už je čas?“ Rytíř u stolu se probudil a odpověděl: „Dosud ne.“ Voják v bílém pokývl a odvedl zírající dívku ven z hory. Když stáli před bránou, usmál se na ni a řekl: „Díky“. Do dlaně jí vložil dvě stříbrné mince. A tu se skalní brána s velkým rachotem zavřela. Služka hleděla na dvě starobylé mince a pak si vzpomněla na hospodyni.

„Maliny“, zvolala. Svůj džbánek držela celou dobu pevně v ruce. Myslela, že v hoře pobyla jen chvíli a rychle utíkala k Louňovicům. Už cestou potkávala překvapené lidi, v domě hospodyně pak nastalo velké pozdvižení. Všichni se kolem služky seběhli a vyptávali se, kde po dvě léta byla. Služka vyprávěla svou příhodu a nakonec ukázala dvě mince. Pán domu rychle poznal, že jde o stříbrňáky středověké. Dívka byla poté vyslechnuta louňovickým hejtmánem Kernerem z Rudolfstadtu. I jemu ukázala starobylé peníze.

